

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 13 września 2024 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Prawa pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczące praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004

Rozporządzenie ma zastosowanie od dnia 1 marca 2013 r. Pasażerowie, w tym osoby niepełnosprawne i o ograniczonej sprawności ruchowej, podróżując autobusem lub autokarem mają takie same prawa w całej Unii Europejskiej (UE). Te prawa, w tym prawo do informacji lub odszkodowania w przypadku opóźnienia lub odwołania, uzupełniają podobne prawa pasażerów transportu morskiego i żegluga śródlądowej, transportu lotniczego i kolejowego.

Niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady transportu autobusowego i autokarowego w ramach usług regularnych dla pasażerów podróżujących wewnątrz UE na trasach o długości co najmniej 250 km. Niektóre postanowienia rozporządzenia mają zastosowanie do wszystkich usług, także do usług wykonywanych na krótszych dystansach. Usługi regularne to zwykle usługi przewozu pasażerów autobusami i autokarami na określonych trasach, zatrzymującymi się na z góry określonych przystankach.

Odnośnie do usług na długich trasach, tzn. o długości powyżej 250 km, rozporządzenie przewiduje:

- w przypadku odwołania lub opóźnienia przekraczającego 90 minut dla podróży trwającej ponad 3 godziny - odpowiednią pomoc, np. przekąski, posiłki, zakwaterowanie w hotelu przez maksymalnie 2 noce;
- gwarancję zwrotu kwoty za bilet lub zmiany trasy w przypadku nadkompletu bądź odwołania lub opóźnienia przekraczającego 120 minut od planowanego czasu rozpoczęcia podróży;
- odszkodowanie w wysokości 50% ceny biletu w przypadku opóźnienia przekraczającego 120 minut od planowanego czasu rozpoczęcia podróży, odwołania podróży i jeśli przewoźnik nie zaoferuje pasażerom zmiany trasy ani zwrotu kwoty za bilet;
- informację o odwołaniu usługi lub o opóźnieniu czasu rozpoczęcia podróży;
- ochronę pasażerów w przypadku odniesienia obrażeń, utraty lub uszkodzenia mienia na skutek wypadku drogowego i/lub odszkodowanie w przypadku śmierci;
- określoną bezpłatną pomoc osobom niepełnosprawnym i o ograniczonej sprawności ruchowej zarówno na terminalach, jak i w pojeździe, a także, w razie konieczności, bezpłatny transport dla pasażerów towarzyszących.

Ponadto na trasach o długości mniejszej niż 250 km niniejsze rozporządzenie przewiduje:

- niedyskryminowanie ze względu na obywatelstwo odnośnie do cen i warunków umownych;
- traktowanie osób niepełnosprawnych i o ograniczonej sprawności ruchowej w sposób niedyskryminujący, a także odszkodowanie za utratę lub uszkodzenie sprzętu służącego do poruszania się w razie wypadku;

- minimalne zasady przekazywania informacji dotyczących podróży dla wszystkich pasażerów przed podróżą i w jej trakcie, a także informacje ogólne dotyczące ich praw dostępne na terminalach i w internecie;
- mechanizm rozpatrywania skarg opracowany przez przewoźników i dostępny dla wszystkich pasażerów;
- niezależne organy krajowe w każdym kraju UE posiadające prawo egzekwowania rozporządzenia i, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji.

Niniejsze rozporządzenie przewiduje możliwość wyłączeń dla krajowych usług regularnych i dla usług regularnych, których znacząca część jest świadczona poza UE.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32011R0181>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne, projekty, stanowiska:**

1. Architektura bezpieczeństwa energetycznego – ocena adekwatności

Konsultacje publiczne przepisów prawa energetycznego w UE (bezpieczeństwo energetyczne) – na podstawie analizy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/941 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego – I i II Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag/Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 26 listopada 2024 r.

Europejska polityka energetyczna ma na celu zapewnienie wszystkim Europejczykom przystępnej cenowo, bezpiecznej i zrównoważonej energii. Bezpieczeństwo energetyczne jest zatem jednym z trzech celów polityki energetycznej, obok przystępności cenowej i zrównoważenia środowiskowego, oraz jednym z pięciu wymiarów unii energetycznej. Niektóre znaczące wydarzenia sprawiły, że bezpieczeństwo energetyczne ponownie stało się priorytetem programu politycznego. Po pierwsze, kryzys energetyczny w latach 2022–2023 spowodowany niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną agresją wojskową Rosji wobec Ukrainy; po drugie, plan stopniowego uniezależnienia UE od importu energii z Rosji, a po trzecie, szybko zmieniająca się sytuacja geopolityczna (np. konflikty i naruszenia praw człowieka na Bliskim Wschodzie), stan klimatu (np. częściej występujące ekstremalne zdarzenia pogodowe) i gospodarki (np. konkurencja gospodarcza z innymi głównymi blokami) sprawiły, że bezpieczeństwo energetyczne ponownie znalazło się na pierwszym miejscu programu politycznego, co z kolei doprowadziło do szeregu postulatów działań w zakresie polityki:

- podczas negocjacji w sprawie pakietu dotyczącego rynków wodoru i gazu zdekarbonizowanego Parlament i Rada wezwały do głębszej rewizji rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa dostaw gazu;
- 22 marca 2024 r. Rada Europejska podkreśliła pilną potrzebę zwiększenia i skoordynowania gotowości wojskowej i cywilnej oraz zwróciła się do Komisji o „zapropnowanie działań mających na celu wzmocnienie gotowości i reagowania kryzysowego na szczeblu UE”;
- w konkluzjach z dnia 30 maja w sprawie infrastruktury sieci elektroenergetycznej Rada zwróciła się do Komisji o „przeprowadzenie ukierunkowanego przeglądu legislacyjnego w celu dalszego wzmocnienia unijnej architektury dostaw energii elektrycznej w perspektywie długoterminowej”.

Przeгляд unijnych ram bezpieczeństwa energetycznego przyczyni się również do realizacji priorytetów przedstawionych w wytycznych politycznych na następną kadencję Komisji

Europejskiej na lata 2024–2029, takich jak budowa Czystego Ładu Przemysłowego i unii gotowości.

UE dysponuje kompleksową architekturą bezpieczeństwa energetycznego, która jest podzielona według sektorów (np. energii elektrycznej, gazu, ropy naftowej).

Podczas kryzysu energetycznego spowodowanego inwazją Rosji na Ukrainę zidentyfikowano luki w unijnych ramach prawnych.

Ponadto trwająca transformacja w kierunku czystej energii zmienia krajobraz energetyczny.

Niniejsza ocena adekwatności ma zatem na celu ocenę funkcjonowania unijnej architektury bezpieczeństwa energetycznego i sprawdzenie, czy jest ona nadal adekwatna do zakładanych celów.

Link: <https://pracodawcy.pl/architektura-bezpieczenstwa-energetycznego-ocena-adekwatnosci/>

2. Pojazdy ciężkie – procedury weryfikacji emisji CO₂ w trakcie eksploatacji

Konsultacje publiczne przepisów prawa ochrony środowiska w UE (działania w dziedzinie klimatu - homologacja pojazdów) – na podstawie analizy [Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/1242 z dnia 20 czerwca 2019 r. określające normy emisji CO₂ dla nowych pojazdów ciężkich](#) oraz [Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(WE\) nr 595/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. dotyczące homologacji typu pojazdów silnikowych i silników w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności \(Euro VI\) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i obsługi technicznej pojazdów – projekt rozporządzenia wykonawczego KE wdrażającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/1242 w drodze określenia procedur weryfikacji eksploatacyjnej emisji CO₂ pojazdów ciężkich](#) – Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 10 października 2024 r.

UE ustanawia normy emisji CO₂ dla pojazdów ciężkich (rozporządzenie (UE) 2019/1242) w ramach swojej strategii na rzecz osiągnięcia celów w zakresie emisji gazów cieplarnianych na lata 2021–2030.

Akt ten określa szczegółowe procedury weryfikacji emisji CO₂ i zużycia paliwa przez użytkowane pojazdy ciężkie (weryfikacja w trakcie eksploatacji).

Artykuł 9 rozporządzenia (UE) 2019/1242 nakłada na organy udzielające homologacji obowiązek zgłaszania Komisji wszelkich odchyłeń w wartościach emisji CO₂ pojazdów ciężkich w eksploatacji w porównaniu z wartościami wskazanymi w świadectwach zgodności lub w dokumentacji informacyjnej klienta dołączonej do tych pojazdów w wyniku weryfikacji przeprowadzonych zgodnie z art. 13 tego rozporządzenia.

Na mocy art. 13 rozporządzenia (UE) 2019/1242 organy udzielające homologacji, które udzieliły producentom licencji na obsługę narzędzia symulacyjnego na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 oraz rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2400 („organy udzielające homologacji”) mają zweryfikować producentów, na podstawie odpowiednich i reprezentatywnych próbek pojazdów, że wartości emisji CO₂ i zużycia paliwa zapisane w dokumentach informacyjnych klienta odpowiadają emisji CO₂ i zużyciu paliwa przez pojazdy ciężkie w eksploatacji, jak określono zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 595/2009 i środkami wykonawczymi do niego, jak również obecność na pokładzie lub w odniesieniu do pojazdów objętych próbą, które sztucznie poprawiają osiągi pojazdów w badaniach wykonanych lub w obliczeniach dokonanych w celu poświadczenia emisji CO₂ i zużycia paliwa („weryfikacja eksploatacyjna”).

Link: <https://pracodawcy.pl/pojazdy-ciezkie-procedury-weryfikacji-emisji-co2-w-trakcie-eksploatacji/>

- **Publikacje oraz inne informacje:**

1. Europejska przestrzeń badawcza (EPB)

Europejska przestrzeń badawcza (EPB) to jednolity, funkcjonujący ponad granicami rynek badań i innowacji umożliwiający swobodny przepływ naukowców, wiedzy naukowej i innowacji oraz wspierający rozwój bardziej konkurencyjnego europejskiego przemysłu.

EPB zwiększa skuteczność działań państw, pozwalając im na współpracę poprzez ścisłe dopasowanie ich polityk i programów badawczych. Swobodny przepływ naukowców i wiedzy poprawia współpracę transgraniczną, budowanie masy krytycznej i zwiększanie konkurencyjności.

Rozpowszechnianie doskonałych badań naukowych i innowacji odgrywa kluczową rolę w unowocześnianiu europejskiego systemu badań i innowacji, tak aby napędzał transformację cyfrową i klimatyczną oraz przyczynił się do odbudowy Europy po pandemii COVID-19.

EPB powstała w 2000 roku w kontekście strategii lizbońskiej. W 2009 roku EPB została wyraźnie wymieniona w art. 179 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, co podniosło ją do rangi celu Unii Europejskiej.

Cele i działania:

W ramach procesu rewitalizacji EPB Komisja Europejska opublikowała komunikat „Nowa EPB w dziedzinie badań i innowacji” dnia 30 września 2020 roku. W komunikacie określono cztery cele:

1. nadanie priorytetu inwestycjom i reformom w dziedzinie badań i innowacji, co wspierać będzie transformację cyfrową i ekologiczną oraz odbudowę Europy po pandemii;
2. zapewnienie naukowcom z całej UE lepszego dostępu do doskonałych badań i innowacji;
3. przekucie wyników badań na rozwiązania, które wprowadzone zostaną na rynek i zapewnią Europie pozycję lidera w dziedzinie technologii;
4. poprawa swobodnego przepływu wiedzy, naukowców i technologii poprzez zacieśnienie współpracy z państwami UE.

Aby osiągnąć te cele, UE i jej państwa nadadzą kształt nowej Europejskiej Przestrzeni Badawczej za pośrednictwem 14 działań.

Link: <https://pracodawcy.pl/europejska-przestrzen-badawcza-epb/>

2. BLUE DEAL CONGRESS

Blue Deal Congress: Changing the future, 24 września 2024 r., Warszawa

Federacja Przedsiębiorców Polskich zaprasza do udziału w Kongresie BLUE DEAL CONGRESS, który odbędzie się 24 września br. w godz. 10:00-16:30 w Warszawie w Hotelu Sheraton. Tegoroczny Kongres odbędzie się pod hasłem "Razem kształtujemy Europę jutra!". W tym roku motywem przewodnim Kongresu będzie konkurencyjność w Unii Europejskiej oraz prezydencja Polski w Radzie UE.

Najważniejsi polscy i unijni decydenci poruszą kluczowe tematy związane z Niebieskim Ładem:

- Finansowanie inwestycji związanych z EU Blue Deal
- Znaczenie wody w transformacji energetycznej

- Konkurencyjność europejskiej gospodarki w czasach nadchodzących susz – korzyści płynące z Niebieskiego Ładu dla rolnictwa

Udział w Kongresie jest BEZPŁATNY!

Zarejestruj się już dziś i weź udział w wyjątkowym wydarzeniu!

Blue Deal Congress. Changing the future stanowi pierwszą w historii Europy szansę na wypracowanie wspólnej odpowiedzi na wyzwania związane z narastającym niedoborem wody. Już dziś 65 milionów Europejczyków żyje w krajach uznawanych za zagrożone brakiem wody. Polska jest niestety jednym z nich.

Inicjatywa Blue Deal mająca na celu ochronę, efektywne wykorzystanie i zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi, powinna stać się kluczowym aspektem strategii dla rządów, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnych.

Ważnym aspektem Blue Deal jest jego ponadnarodowy wymiar, woda nie zna bowiem granic administracyjnych. Dlatego też Kongres angażuje przedstawicieli licznych instytucji w celu wspólnego omówienia zmian niezbędnych do zapewnienia dostępu do czystej wody pitnej, zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi oraz ochrony ekosystemów wodnych.

Jednym z kluczowych zagadnień, które poruszymy na Kongresie będzie problematyka wody w kontekście zmian klimatycznych. Wzrost temperatury, ekstremalne zjawiska pogodowe i zmiany opadów atmosferycznych mają poważne konsekwencje dla dostępności i jakości wody na całym świecie. Konieczne staje się więc, opracowanie strategii adaptacyjnych oraz inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, która umożliwi skuteczną odpowiedź na te wyzwania.

Trwająca obecnie zielona transformacja powinna być analizowana i oceniana również pod kątem jej wpływu na zasoby wodne. Konieczność przeprowadzenia szybkiej, efektywnej i sprawiedliwej transformacji energetycznej spowoduje zwiększony nacisk na infrastrukturę wodną. Energetyka oparta na paliwach kopalnych powoli będzie zanikać, dlatego potrzebujemy nowych źródeł energii. Wiatr, słońce, atom, wodór czy biogaz same w sobie nie zastąpią elektrowni węglowych z dnia na dzień. Woda jest wspólna dla wszystkich obszarów gospodarki energetycznej. Zgodnie z danymi Banku Światowego pochłonie ona około połowy kosztów związanych z transformacją. Dotyczy to zarówno inwestycji w energetykę jądrową, jak i wiatrową czy słoneczną. Środki na realizację tych celów są i pochodzą między innymi z Unii Europejskiej i rynków kapitałowych. Największym wyzwaniem jest zintegrowanie ich i holistyczne zarządzanie procesem.

Przewiduje się, że niedobór wody będzie miał również katastrofalne skutki dla europejskiego rolnictwa. Odpowiednie zarządzanie tym zasobem ma kluczowe znaczenie dla zrównoważonego rozwoju, zarówno w kontekście ochrony środowiska, jak i gospodarczej efektywności. Tylko wprowadzając kompleksowe działania w ramach Blue Deal, UE może zarówno chronić ekosystemy wodne oraz minimalizować negatywne skutki dla środowiska naturalnego, jak i bronić rolników przed brakiem wody, jednocześnie dbając o bezpieczeństwo żywnościowe Europejki i Europejczyków.

W trakcie Kongresu wspólnie pochylimy się nad najskuteczniejszymi metodami działania i rozwiązaniami w zakresie zarządzania wodą. W gronie kluczowych decydentek i decydentów z Europy, przedstawicieli i przedstawicielek świata biznesu i osób działających w organizacjach pozarządowych, podejmiemy dyskusję o kluczowej roli wody w ekonomicznej i społecznej przyszłości naszego kontynentu. Razem uczynimy nasz głos słyszalnym – bezpośrednio przed wyborami do Parlamentu Europejskiego. Następne pięć lat będzie decydujące dla klimatu i wody. Tylko dzięki szybkim i efektywnym działaniom w tym zakresie możemy uchronić się od klęski ekologicznej, żywnościowej i finansowej.

[Blue Deal Congress: Changing the future, September 24, 2024, Warsaw](#)

We invite you to the 1st edition of the *Blue Deal Congress: Changing the future*, during which the most important Polish and EU decision-makers will discuss key topics related to the Blue Deal, including:

- Financing investments related to the EU Blue Deal
- The importance of water in energy transformation
- Competitiveness of the European economy in times of upcoming droughts - benefits of the Blue Deal for agriculture

Participation in the Congress is free of charge!

Register today and participate in a unique event!

Link: <https://pracodawcy.pl/blue-deal-congress/>

3. Działania na podstawie aktu w sprawie surowców krytycznych

Ustalanie priorytetów działania

Oprócz zaktualizowanego wykazu surowców krytycznych dla całej gospodarki UE wymieniono w nim surowce strategiczne, które mają największe znaczenie dla technologii strategicznych wykorzystywanych w zastosowaniach ekologicznych, cyfrowych, obronnych i lotniczych.

Ustalenie poziomów odniesienia dla krajowych zdolności wytwórczych do 2030 r.

W akcie określono te poziomy odniesienia w całym łańcuchu wartości surowców strategicznych oraz w odniesieniu do dywersyfikacji dostaw do UE.

- co najmniej 10 % rocznego zużycia w UE na wydobycie
- co najmniej 40 % rocznego zużycia UE na przetwórstwo
- co najmniej 25 % rocznego zużycia UE na recykling
- nie więcej niż 65 % rocznego zużycia w UE z jednego państwa trzeciego

Tworzenie bezpiecznych i odpornych łańcuchów dostaw

Akt zmniejszy obciążenie administracyjne, usprawniając procedury wydawania pozwoleń na projekty dotyczące surowców krytycznych w UE, przy jednoczesnym zapewnieniu utrzymania wysokiego poziomu ochrony socjalnej i ochrony środowiska. Ponadto wybrane projekty strategiczne skorzystają ze wsparcia w zakresie dostępu do finansowania i krótszych terminów wydawania zezwoleń (27 miesięcy w przypadku zezwoleń na wydobycie i 15 miesięcy w przypadku zezwoleń na przetwarzanie i recykling). Kraje UE będą również musiały opracować krajowe programy eksploracji zasobów geologicznych.

Gotowość i ograniczanie ryzyka związanego z dostawami

Aby zapewnić odporność łańcucha dostaw, akt wprowadza monitorowanie łańcucha dostaw surowców krytycznych i testy warunków skrajnych, koordynuje zapasy strategiczne i nakłada na duże przedsiębiorstwa produkujące technologie strategiczne obowiązek zapewnienia gotowości na wypadek zagrożeń.

Poprawa zrównoważoności i obiegu zamkniętego surowców krytycznych na rynku UE

Państwa UE podejmą działania w celu usprawnienia zbiórki odpadów bogatych w surowce krytyczne i zapewnienia ich recyklingu do wtórnych surowców krytycznych. Kraje UE i podmioty prywatne będą musiały zbadać potencjał odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych. Aby zachęcić do recyklingu magnezów trwałych na dużą skalę, w ustawie określono wymogi dotyczące zdolności do recyklingu i zawartości materiałów z recyklingu. W akcie tym uprawniono Komisję do ustanowienia przepisów dotyczących śladu środowiskowego surowców krytycznych podlegających różnym zabezpieczeniom. Pomoże to zwiększyć obieg zamknięty i zrównoważony charakter surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w UE, umożliwiając klientom dokonywanie świadomych wyborów dotyczących produktów zawierających surowce krytyczne.

Dywersyfikacja przywozu surowców do Unii

Handel międzynarodowy ma kluczowe znaczenie dla wspierania światowej produkcji i zapewnienia dywersyfikacji dostaw. Działania UE obejmują:

- wykorzystanie umów handlowych do zabezpieczenia i dywersyfikacji handlu surowcami krytycznymi
- rozszerzenie unijnej sieci partnerstw strategicznych o podejście oparte na łańcuchu wartości i silny wymiar zrównoważonego rozwoju
- wykorzystanie strategii Global Gateway na rzecz miękkiej i twardej infrastruktury do wdrażania projektów w całym łańcuchu wartości surowców i wspierania łączności
- współpraca z krajami UE w celu ustanowienia unijnego instrumentu kredytów eksportowych, aby zmniejszyć ryzyko inwestycji za granicą
- zwalczanie nieuczciwych praktyk handlowych związanych z surowcami i lepsze egzekwowanie przepisów

Aby zapewnić ogólną koordynację, w akcie zaproponowano utworzenie Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych, składającej się z państw UE i Komisji, która doradzałaby w zakresie wdrażania środków określonych w akcie i koordynowała je oraz omawiała strategiczne partnerstwa UE z państwami trzecimi.

Link: <https://pracodawcy.pl/dzialania-na-podstawie-aktu-w-sprawie-surowcow-krytycznych/>

Źródło: EUR-Lex; Komisja Europejska; Federacja Przedsiębiorców Polskich